

BİY 486 Hayvan Sistematiğinin Esasları

Bölüm 10. Tip Kavramı

1

T İP KAVRAMI

Zoolojik nomenklatürde en fazla rastlanan tip çeşitleri

Holotypus, Monotypus, Allotypus, Paratypus, Sintypus veya Cotypus	Lectotypus, Paralectotypus, Neotypus, Topotypus. Type series, Locus typicus
---	--

2

Tür Grubu Tipleri

- Tür ve alttür kategorisinde bilim için yeni bir takson tanımlanacağı zaman, toplanan orijinal örnekler (type series) içerisinde söz konusu türün popülasyonunu en iyi temsil edebilen bir birey **holotypus** olarak etiketlenir.
- Eğer holotypus erkek ise, bunun karışık cinsiyetli bir dişi de **allotypus** olarak etiketlenir.
- Modern taksonomik çalışmalarda yeni bir takson tanımında kullanılan örnekler, bu şekilde etiketlenerek tanımlanır.
- Eskiden aynı isim yapılırken bir holotypus seçilmez, **paratipler** kullanılmazdı.
- O zaman tip serisindeki bütün bireyler aynı derecede tip sayılırlar dolayısıyla **cotip** veya **sintip** olarak kabul edilir.

3

Tür Grubu Tipleri

- Eğer takson sadece bir bireye dayanılarak tanımlanırsa o tip birey **monotypus** olarak etiketlenir.
- Bir takson örnek olarak sintiplere dayalı olarak belirleyebilmek için sintipler arasında bir bireyi seçerek **lectotypus** olarak etiketlenir. Serinin diğer bireyleri de **paralectotip** olarak etiketlenirler.
- Eğer bir taksonun tanımlandığı bütün tip seri yok olmuştuk ise nominat taksonu temsil etmesi için ara tırma sırasında türün yayılı alanı içinden uygun bir lokaliteden toplanan bir örnek **neotip** olarak etiketlenir.

4

Tür Grubu Tipleri

- Holotypus, monotypus, lectotypus veya neotypus'un toplandığı lokalite, o taksonun tip yeridir (**locus typicus**).
- Tip yerinden, sonradan toplanan her örnek **topotypus** olarak isimlendirilir.
- Topotipler, mukayese materyali olarak yukarıda belirtilen tipler ile aynı derecede kullanılır.

5

Cins Grubu

- Cins ve altcinsleri kapsar bu taksonlar bir grup türü kapsıyor ve günümüzde yapılacak bir yayında tanımlanması isteniyorsa, o zaman grubu en iyi temsil eden bir tür, tip tür (type-species) olarak seçilir.
- 1931 yılından önce yapılmış çalışmalarda tip tür seçilmemiştir ise de tanımlanan cins veya altcins geçerli sayılabilir.
- Tip türü seçilmemiştir bir cinsin sonradan başka yazarlar tarafından tip türünün seçilmesi mümkündür.
- Bunun yapılması sırasında çeşitli metodlar vardır.

6

Familya Grubu

- Familya ve tribusları kapsar.
- Bunlar ilk defa kurulacakları zaman bir cins (type-genus) seçilerek bu cinsin adının sonuna özel ekler konularak etiketlenirler.